

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-312/14

**Banif Plus Bank Zrt
prieš
Márton Lantos
ir
Mártonné Lantos**

(Ráckevei Járásbíróság prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Direktyva 2004/39/EB — 4 straipsnio 1 dalis ir 19 straipsnio 4, 5 ir 9 dalys — Finansinių priemonių rinkos — „Investicinių paslaugų ir veiklos“ sąvoka — Nuostatos, užtikrinančios investuotojų apsaugą — Įmonių veiklos taisyklės teikiant investicines paslaugas klientams — Teiktinos paslaugos adekvatumo arba tinkamumo įvertinimo pareiga — Šios pareigos neįvykdymo sutartiniai padariniai — Vartojimo paskolos sutartis — Užsienio valiuta išreikšta paskola — Paskolos išmokėjimas ir grąžinimas nacionaline valiuta — Valiutos keitimo kurso sąlygos“

Santrauka – 2015 m. gruodžio 3 d. Teisingumo Teismo (ketvirtoji kolegija) sprendimas

1. *Teismo procesas — Žodinė proceso dalis — Atnaujinimas — Sąlygos*

(SESV 252 straipsnio antra pastraipa; Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnis; Teisingumo Teismo procedūros reglamento 83 straipsnis)

2. *Prejudiciniai klausimai — Teisingumo Teismo jurisdikcija — Ribos — Nacionalinio teismo kompetencija — Faktinių bylos aplinkybių nustatymas ir vertinimas — Būtinybė pateikti prejudicinį klausimą ir pateiktų klausimų svarba — Nacionalinio teismo vertinimas — Akivaizdžiai su byla nesusiję klausimai ir hipotetiniai klausimai, užduoti aplinkybėmis, kuriomis naudingas atsakymas yra neįmanomas — Su pagrindinės bylos dalyku nesusiję klausimai*

(SESV 267 straipsnis)

3. *Įsisteigimo laisvė — Laisvė teikti paslaugas — Finansinių priemonių rinkos — Direktyva 2004/39 — Investicinės paslaugos ar veikla — Sąvoka — Valiutos keitimo operacijos, kurias atlieka kredito įstaiga pagal užsienio valiuta išreikštos paskolos sutarties sąlygas — Paskolos sumos nustatymas pagal šios valiutos pirkimo kursą, taikomą lėšų išmokėjimo dieną — Mėnesinės įmokos nustatymas pagal šios valiutos pardavimo kursą, taikomą apskaičiuojant kiekvieną mėnesinę įmoką — Netaikymas*

(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39 4 straipsnio 1 dalies 2 punktas)

4. *Įsisteigimo laisvė — Laisvė teikti paslaugas — Finansinių priemonių rinkos — Direktyva 2004/39 — Įmonių veiklos taisyklės teikiant investicines paslaugas klientams — Pareiga investicinėms įmonėms įvertinti teiktinos paslaugos adekvatumą arba tinkamumą — Šios pareigos neįvykdymas — Sutartiniai padariniai — Nacionalinės teisės taikymas — Ribos — Lygiavertiškumo ir veiksmingumo principų paisymas*

(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39 19 straipsnio 4 ir 5 dalys)

1. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 29 punktą)

2. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 35, 51, 52 punktus)

3. Direktyvos 2004/39 dėl finansinių priemonių rinkų 4 straipsnio 1 dalies 2 punktą reikia aiškinti taip, kad investicine paslauga arba veikla, kaip jos suprantamos pagal šią nuostatą, nelaikomos tam tikros valiutos keitimo operacijos, kurias atlieka kredito įstaiga pagal užsienio valiuta išreikštos paskolos sutarties sąlygas, kuriose nustatyta paskolos suma remiantis užsienio valiutos pirkimo kursu, taikomu lėšų išmokėjimo dieną, o mėnesinės įmokos nustatomos pagal šios valiutos pardavimo kursą, taikomą apskaičiuojant kiekvieną mėnesinę įmoką; tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Iš tiesų, pagal minėtą nuostatą investicinės paslaugos ir veikla – tai bet kurios Direktyvos 2004/39 I priedo A skirsnyje išvardytos paslaugos ar veikla, susijusios su bet kuriomis to paties priedo C skirsnyje išvardytais priemonėmis. Nagrinėjamos operacijos, kiek jos sudaro valiutos keitimo veiklą, kuri yra visiškai šalutinė, palyginti su vartojimo paskolos, išreiktos užsienio valiuta, suteikimu ir grąžinimu, netaikomas minėtas A skirsnis, tiek, kiek jos yra apribotos paskolos sumos ir mėnesinių įmokų, išreikštų užsienio valiuta (apskaitos valiuta), konvertavimu į nacionalinę valiutą (mokėjimo valiuta) remiantis šios užsienio valiutos pirkimo arba pardavimo kursu. Tokios operacijos neturi kitų funkcijų, išskyrus būti paskolos sutarties mokėjimo, t. y. kapitalo suteikimo paskolos gavėjui ir šio kapitalo su palūkanomis grąžinimo paskolos davėjui, pagrindinių prievolių įvykdymo būdu. Šiomis operacijomis nesiekama investuoti, nes vartotojas siekia tik gauti lėšų vartojimo prekei arba paslaugai pirkti, o ne, pavyzdžiui, valdyti valiutos keitimo rizikai arba spekuliuoti užsienio valiutų keitimo kursais.

Be to, iš direktyvos matyti, kad pačios valiutos keitimo paslaugos nėra investicinės paslaugos, patenkančios į minėtos direktyvos I priedo A skirsnio taikymo sritį.

Taigi nagrinėjamos valiutos keitimo operacijos yra susijusios ne su investicine paslauga, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2004/39 4 straipsnio 1 dalies 2 punktą, bet su sandoriu, kuris pats nėra finansinė priemonė, kaip ji suprantama pagal šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalies 17 punktą.

Iš tiesų, neatrodo, kad valiutos keitimo operacijos, kurias atlieka kredito įstaiga, vykdydama paskolos sutartį, yra susijusios su viena iš finansinių priemonių, nurodytų minėtos direktyvos I priedo C skirsnyje, ypač su būsimoju sandoriu, tiek, kiek vartojimo paskolos sutartimi nesiekama parduoti finansinio turto už kainą, nustatytą sudarant sutartį.

Pagal tokią paskolos sutartį, kaip nagrinėjamoji, užsienio valiutos vertė, į kurią turi būti atsižvelgiama apskaičiuojant grąžintinas sumas, nėra nustatoma iš anksto, nes ji nustatoma pagal šios užsienio valiutos pardavimo kursą suėjus mėnesinės įmokos mokėjimo terminui.

(žr. 54–57, 66–68, 70, 74, 76 punktus ir rezoliucinę dalį)

4. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 79 punktą)